

FILOZÓFIAI ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

RENDES TAGSÁGRA AJÁNLJA

Borhy László Rezső

Szombathelyen született 1963-ban. Régész, ókortörténész, az MTA levelező tagja. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara Ókori Régészeti Tanszéken dolgozik. Szűkebb szakterülete a római provinciák régészete, Pannonia története és régészete, római hadtörténet, római fegyvertörténet, római falfestészet, latin epigraphia.

Munkássága főleg az ókori Brigetióban (ma: Komárom/Szőny) általa megkezdett régészeti feltárásokhoz kapcsolódik. Eredményeit 2013 óta 37 konferencián, 8 könyvben és 27 cikkben tette közzé. Kiemelkedik a *Die Römer in Ungarn* (Darmstadt, 2014) című könyve (magyarul Szabó Miklós akadémikussal együtt, 2015). Módszere: az általa közzétett feliratos forrásokból, tárgyi leletanyagból kibontakozó lokális történelem pannoniai és római birodalmi kontextusba helyezése. Vezetője egy MTA által támogatott kutatócsoportnak. 2015-ben az ELTE BTK dékánja, 2017-ben az ELTE rektora lett. 2018-tól az MRK társelnöke és a CELSA elnöke. 2014-ben Komárom városa brigetiói tudományos munkásságáért díszpolgárrá választotta.

Ajánlók: *Bálint Csanád, Glatz Ferenc, Szabó Miklós*

Csépe Valéria

Várpalotán született 1951-ben. Jelenleg az MTA TTK kutatóprofesszora, a BME és a Pannon Egyetem egyetemi tanára. 2007-ben nyerte el az MTA levelező tagságát. Szűkebb szakterülete a kognitív pszichológia és idegtudomány, ezen belül a neurokognitív fejlődés.

Számítógépes szűrővizsgálata feltárta a diszlexia genetikai és kognitív tényezőit. Kimutatta, hogy a magyar nyelvi szabályos szóhangsúly merev reprezentációt alakít ki, míg a szavak jelentésének megjelenéséig bármilyen hangsúlymintázatra kialakítható a reprezentáció. Az atipikus fejlődési mintázatok idegtudományi

elemzésének sikerét mutatja a 2018-ban elnyert Marie Curie Training Network pályázata. Kutatásainak közvetlen közoktatásai jelentőségük és alkalmazhatóságuk van. Levelező taggá választása óta több mint százötven publikációja jelent meg. Idézettsége az elmúlt öt évben a duplájára (független idézetek száma 1165-ről 2438-ra) emelkedett.

Ajánlók: *Bálint Csanád, Nyíri Kristóf, Pléh Csaba*

Frank Tibor

Budapesten született 1948-ban. 2013 óta az MTA levelező tagja. ELTE BTK professor emeritusa, szakterülete az új- és jelenkori egyetemes történet, amerikanisztika.

Termékeny kutató, frissen, két terjedelmes kötetben jelentek meg brit és amerikai történeti tanulmányai. Amerikai történelmi tankönyv társszerzője, és új kötete *Az orosz birodalom születései*. Érdemben hozzájárult Magyarország 19–20. századi külkapcsolatainak, az emigrációba szorult magyarok többlépcsős útjának sokoldalú megismeréséhez. Csak a tárgyalt hat évben 60-nal nőtt publikációinak, 600-zal a műveire való független hivatkozásoknak a száma.

Az egyetemi újíto, aktív és felelős munkáját 2017-ben az ELTE legmagasabb kitüntetésével ismerte el. Az MTA II. Osztályának könyvkiadási felelőse, az MTA Történettudományi Bizottságának elnöke, a vezető szakfolyóirat, a *Századok* főszerkesztője.

Ajánlók: *Almási Miklós, Gyáni Gábor, Heller Ágnes, Hunyady György, Kelemen János, Ormos Mária, Romsics Ignác, Solymosi László, Szabó Miklós, Zsoldos Attila*

Galavics Géza

Győrött született 1940-ben. 2001-ben választották a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává. 2010 óta az MTA BTK Művészettörténeti Intézetének nyugalmazott kutatóprofesszora. Művészettörténész, szakterülete a reneszánsz és barokk művészet története.

Korábbi munkásságával megalapozta szakmai tekintélyét. Munkái között fontos szerepet játszanak a korszak mecénásaira (különösen az Esterházyakra) vonatkozó, továbbá a kertművészetről szóló kutatások. Két, megszokott területétől különböző (Csontváryról és Markó Károlyról szóló) tanulmánya igazi mesterremekként megfelel egy iskolateremtő egyéniség módszertani bravúrjának. Tekintélyéről, munkássága kiterjedt hatásáról (amely osztrák, szlovák és cseh kollegi-

ális körökre is kiterjed) az ELTE doktori iskolájában végzett tutori munkája és különösen a 70. születésnapjára tanítványai és tisztelői által kiadott, kivételesen gazdag ünnepi kötet tanúskodnak.

Ajánlók: *Gyáni Gábor, Hunyady György, Marosi Ernő, Romsics Ignác, Solymosi László, Zsoldos Attila*

LEVELEZŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Demetrovics Zsolt

Budapesten született 1971-ben. Az MTA doktora, az ELTE PPK egyetemi tanára, szakterülete a pszichológia és az addiktológia.

Átütő teljesítménye az addiktológia pszichológiai elmélyítése, korábban nem vizsgált populációk bevonása a kutatások látókörébe, a viselkedési addikciók úttörő tanulmányozása, ami a korábban kizárólag kémiai addikciókra koncentrááló szaktudomány és a diagnosztikai rendszerek szemléletének gyökeres átalakulására vezetett. Szakmai pályafutásának fontos fejleménye vezetői tisztsége a Magyar Addiktológiai Társaságban, az Akadémiai Díjjal honorált *Journal of Behavioral Addiction* folyóirat létrehozatala, nemzetközi konferenciák sorozata és az International Society for the Study of Behavioral Addictions társaság szervezése, melynek ő az elnöke, s tagja a diagnosztikus kritériumrendszert meghatározó WHO szakértői panelnek. Friss fejlemény a nemzeti viszonylatban kiemelt Élvo-nal pályázaton a társadalomtudományok képviselésében elért sikere (2017).

Közleményeinek gazdagsága szembeötlő (impaktfaktora 367,5, a rá vonatkozó idézetek száma 4970, h-indexe 39, melyek háttérében hazai és nemzetközi kutatási és képzési pályázatok rendkívül nagy száma áll). A pszichológusképzésben programfejlesztő, megújító szerepet játszik, melynek nyomán 2013-ban egyetemi tanár és 2014-ben az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karának dékánja lett, a Pszichológiai Doktori Iskola vezetője. A szakmai teljesítményekben gazdag, nemzetközi szemléletváltást előidéző, a hazai szakmai közéletben felelősen és hatékonyan részt vállaló Demetrovics Zsoltot jelöljük az MTA levelező tagjának.

Ajánlók: *Borhy László, Frank Tibor, Hunyady György*

Farkas Katalin

Budapesten született 1970-ben. 2010 óta az MTA doktora filozófia tudományágban, 2012 óta egyetemi tanár a Közép-európai Egyetemen (CEU). 2010 és 2014 között a CEU rektorhelyettese volt. Szűkebb szakterülete az elmefilozófia és ismeretelmélet a kortárs analitikus filozófiában.

Tanulmányai vezető nemzetközi filozófiai folyóiratokban és a filozófia nemzetközi élvonalbeli kutatóit felsoroló szerkesztett kötetekben jelentek meg. Kelemen Jánossal közösen írt *Nyelvfilozófia* c. könyve a tárgy tanításának alapműve Magyarországon. Tim Crane-nel közösen írt és szerkesztett *Metaphysics: A Guide and Anthology* c. kötete (Oxford Univ. Press, 2004) a kortárs analitikus metafizika meghatározó körképét adja. Írásai, különösen 2008-as *The Subject's Point of View* c. könyve (Oxford Univ. Press), a nemzetközi irodalomban megkerülhetetlen hivatkozási pontok a mentális tartalmak külső és belső meghatározásáról folytatott vitában. A kortárs analitikus filozófiában Farkas Katalint az intencionalitást a mentális állapotok fenomenális jellegéből eredeztető iskola jelentős képviselőjeként tartják számon. Vonatkozó tanulmányaiban amellet érvelt, hogy az érzéki tapasztalat eredendő természete nem intencionális, és irányultságát csak a tapasztalat szerkezete és jósolható rendszeressége konstruálja. A CEU filozófia tanszékének alapító tagja, egy ideig tanszékvezetője volt. Fontos szerepet játszott a filozófia szak megteremtésében (amely évek óta a világ legjobb 100 filozófia-programjában szerepel). 9 sikeresen doktorált hallgató témavezetője volt a CEU-n. Meghívott vendégprofesszor volt a stockholmi és a saint louis-i egyetemeken és meghívott vendégkutató a cambridge-i Newnham College-ban, a koppenhágai, canberrai és sydney-i egyetemeken. 2012 óta az Academia Europae tagja.

Ajánlók: Kelemen János, Nyíri Kristóf, Pléh Csaba

Font Márta

Pécsett született 1952-ben. 2003 óta az MTA doktora. A középkori történelem kutatásának kiemelkedő, Európában is jól ismert képviselője. A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán a Történeti Intézet Középkori és Korajtkori Történeti Tanszékének professzora, a magyar és a környező szláv népek 11–13. századi történelmének nemzetközileg elismert kutatója, az Akademie der Wissenschaften und Literatur (Mainz) levelező tagja.

Munkájában szervesen kapcsolódik a medievisztika és a szláv filológia, ezért a magyar és kelet-európai történelmet a szláv és latin nyelvű forrásai alapján regionális összefüggésekben tudja kutatni. 17 könyve jelent meg, 65 folyóiratcikke itthon, 10 külföldön, 23 könyvet szerkesztett, 104 könyvrészlete jelent meg,

munkája konferenciakötetben 17 alkalommal jelent meg. (Kiemelendő a Németországban megjelent 3 kötete, egy moszkvai kiadású bilingvis mű és egy angol nyelvű monográfia.) A tudományos, tudománynépszerűsítő és tudománypolitikai vonatkozású előadásainak száma különösen magas: 1997 óta Magyarországon 103, külföldön 76 előadást tartott. A független hivatkozásainak száma 816, h-indexe 12. A Medieval Chronicle Society (Utrecht) tagja, az MTA Pécsi Területi Bizottságában a Történeti és Filozófiai Szakbizottságnak alelnöke, alelnöke továbbá az MTA Történettudományi Bizottságának és a Magyar–Orosz Történész Vegyesbizottságnak. Grazi és lipcsei központú projektek résztvevője.

Ajánlók: *Bálint Csanád, Ormos Mária, Romsics Ignác*

Kovács Ilona

Budapesten született, 1960-ban. 2004 óta az MTA doktora pszichológia tudományágban. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet és Társadalomtudományi Karának tudományos dékánhelyettese, a Pszichológiai Intézet intézetvezetője, az MTA–PPKE Serdülőkori Fejlődés Kutatócsoport vezetője. Szakterülete a kísérleti pszichológia és a kognitív idegtudomány.

Kovács Ilona a hazai látáskutatás és a megismerési folyamatok fejlődési elemzésének nemzetközi sikereket elért kiemelkedő kutatója. Az 1990-es években több mint egy évtizedig az Egyesült Államokban dolgozva feltárta a vizuális alakszerveződés integratív mechanizmusait, és egyben kidolgozta ennek elméleti idegtudományi modelljét a látókéreg kontúrintegrációs folyamatairól. Ebből kiindulva fejlődési vizsgálatokban igazolta, hogy a látás magasabb integrációs folyamatainak fejlődése, szemben a korábbi felfogással, egészen a serdülőkorig tart. A 2000-es évek elején hazatért, s idehaza hozott létre több műhelyt (BME, PPKE) az észlelés és megismerés fejlődésének vizsgálatára. Tipikusan fejlődő és koraszülött csecsemők összehasonlításával kimutatta, hogy a finom mélységlátást lehetővé tevő vizuális integrációban nagy szerepe van a korai tapasztalásnak. Williams-szindrómával élő gyermekek longitudinális fejlődési elemzésével feltárta e zavarnak az agykérgi integráció hiányaiból fakadó perceptuális mechanizmusait. Az alvási mechanizmusok átfogóbb tanulási hatásának elemzésében kimutatta mind a tanulási görbék finom megértésének jelentőségét, mind a szenzomotoros tapasztalat és az alvási minták kapcsolatát. Jelenlegi kutatásai serdülők kognitív és idegrendszeri érését vizsgálják e kritikus korszak döntő lépéseinek és a fejlődési beavatkozás lehetőségeinek megértésében.

Közleményeinek 2700 hivatkozása s 6 végzett PhD-diákja iskolaszervező és tudományos sikerességét mutatják.

Ajánlók: *Csépe Valéria, Nyíri Kristóf, Pléh Csaba*

Lóvei Pál

Budapesten született 1955-ben. 1974–1979 között az ELTE Természettudományi és Bölcsészettudományi Karain végzett matematikus-művészettörténészként, 2010-ben szerzett MTA doktora címet. 2013 óta az MTA BTK Művészettörténeti Intézetének tudományos tanácsadója. Szakterülete a középkori kőfaragás – síremlékek, kőanyagok és a műemlékvédelem elmélete és módszerei.

Az egyik legszélesebb látókörű művészettörténész (aminek legszembetűnőbb megnyilvánulása, hogy évtizedek óta – publikációkkal is – nyomon követi a világhiállításokat), amire ösztöndíjas tanulmányai, nemzetközi szakmai szervezetekben betöltött tisztségei is képesítik. Széles körű (és sokféle művészetre, korszakra kiterjedő) tudását műemléki szakemberként, épületkutatóként végzett tevékenysége alapozta meg. Műemléki vállalkozás a *Lapidarium Hungaricum* c. köemlék-katalógus is, amelynek közreműködője, egy ideig (2004–2007) OTKA-témavezetője volt. Jelenleg a műemlékvédelem történetének, metodikájának legjobb ismerője. A köemlék-korpuszhoz kapcsolódó személyes munkája a középkori magyarországi síremlékek korpusza, amelyhez a boldogult Engel Pállal és Varga Líviával elkezdett, genealógiai és heraldikai irányú interdiszciplináris kutatás kapcsolódik. E kutatás eredménye a 2010-ben megvédett doktori disszertáció, egy hatalmas elektronikus adatbázis és – egyelőre – hatalmas mennyiségű részpublikáció. A síremlékeknek és velük kapcsolatos történeti kérdéseknek közép-európai tekintélyű specialistája. További – minden esetben interdiszciplináris érdekű kiágazások: a Sárkányrend története, az ún. „vörösmárvány” mint jelentéshordozó a középkori és a reneszánsz művészetben. Az interdiszciplináris vállalkozások közé tartozik a középkori kőanyagok geokémiai azonosításának problémái MTA-intézetközi együttműködések keretében. Munkássága a modern művészettörténet-írás egyik leginkább figyelemre méltó példája.

Ajánlók: *Benkő Elek, Galavics Géza, Gyáni Gábor, Marosi Ernő, Solymosi László*

Radnóti Sándor

Budapesten született 1946-ban. A tudomány doktora, munkahelye az ELTE BTK Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet Esztétika Tanszék. Szakterülete a filozófiai tudomány.

Radnóti Sándor a művészetfilozófia területén alkotott maradandót. Az 1970-es években könyvet írt Benjaminról, majd a misztika és a líra összefüggéseiről. Ezután egy nagyobb projekt keretében rekonstruálta számos jelentős 20. századi művészettörténész (Riegl, Dvořák, Worringer, Panofsky, Kubler stb.) művészetfilozófiáját. Ezeknek a szerzőknek a magyar publikálása – mint ahogy Benjamin

legterjedelmesebb magyar gyűjteménye is – az ő nevéhez fűződik, stíluselméleti kutatásainak eredményeit pedig önálló tanulmányok mellett 1990-ben egy nagy német nyelvű antológiában összegezte. A művészethamisításról szóló filozófiai monográfiája 1995-ben jelent meg magyarul és 1999-ben angolul, s a téma egyik fontos hivatkozási pontjává vált. Ezután a művészetkritika elméletével, illetve múzeumfilozófiával foglalkozott. Az ezredforduló utáni évtized második felében Winckelmannról és a modern művészetfogalom keletkezéséről írt könyvet.

Eddig tizenöt könyve jelent meg. Számos filozófiai művet szerkesztett és válogatott. Jelentős irodalomkritikusi munkássága is. Az ELTE professzoraként ő szervezte meg és vezeti az egyetem esztétikai doktoriskoláját. A rendszerváltás utáni, mára már megszűnt legjelentősebb irodalmi, kritikai és elméleti folyóiratnak, a *Holminak* volt a szerkesztője.

Ajánlók: *Almási Miklós, Frank Tibor, Heller Ágnes, Vajda Mihály*

Rainer M. János

Budapesten született 1957-ben. 2002 óta az MTA doktora, 1991-től az 1956-os Intézet munkatársa, 1997–2012 között igazgatója. Jelenleg az OSZK osztályvezetőjeként irányítja az osztályá átszervezett intézet munkáját, s egyben az egri Eszterházy Károly Egyetem professzora. Szakterülete az 1945 utáni magyar történelem, amelynek itthon és külföldön egyaránt jól ismert és megbecsült kutatója.

Munkái közül kiemelkedik az angolul, németül, oroszul és lengyelül is megjelent, Nagy Imréről írott kétkötetes élet- és korrajza (1996, 1999), amellyel az MTA doktora lett. Az elmúlt két évtizedben elsősorban a Kádár-korszakot kutatta, több tanulmánykötetet szerkesztett, illetve elemzést tett közzé. Az egész korszak alapkérdéseit teoretikus igénnyel tárgyaló kötete (*Bevezetés a kádárizmusba*) 2011-ben jelent meg. Eddig összesen 19 önálló kötete jelent meg (közülük 9 idegen nyelveken külföldi kiadóknál), és 48-at szerkesztett. Több mint 200 tanulmányt és cikket írt. Szerepe az 1945 utáni magyar történelem feltárásában és szakszerű bemutatásában páratlan. Nincs még egy olyan történészünk, aki annyit tett volna az államszocializmus korának megismertetéséért. A műveire kapott független hivatkozások száma: 997. Az MTA II. Osztályának választott doktori képviselője (2007–2012); az MTA Történettudományi Bizottság tagja (1990–1994, 2002–2007, 2017–); a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Bölcsészettudományi Bizottság tagja (2012–2018); az Institute for the Investigation of Communist Crimes and the Memory of the Romanian Exile Tudományos Tanácsa tagja (2009–2012); részt vesz a *Rubicon*, a *Századok*, a *Múltunk* és a *Journal of Cold War Studies* szerkesztőbizottságának munkájában. A Károlyi Mihály-díj (1990),

Akadémiai Ifjúsági Díj (1991), Ránki György-díj (1997), Akadémiai Díj (2002), Nagy Imre-éremrend (2009), Magyar Köztársasági Éremrend középkeresztje (2009), Széchenyi-díj (2010) kitüntette.

Ajánlók: *Gyáni Gábor, Hunyady György, Kövér György, Ormos Mária, Romsics Ignác*

KÜLSŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Pál Judit

Sepsiszentgyörgyön született 1961-ben. 1998-ban szerzett doktori fokozatot, és ez idő óta a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem oktatója, jelenleg professzori beosztásban.

Szakterülete Erdély 18–19. századi társadalom-, politika- és várostörténete, az interetnikus kapcsolatok múltja, különös tekintettel az örményekre. Hat szerzői könyv és hét szerkesztett kötet fűződik a nevéhez. Munkái négy nyelven láttak napvilágot. Számos díj kitüntette (Hanák Péter-díj, 2003; Bolyai-plakett, 2009), többszörös Bolyai-ösztöndíjas, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Történettudományi Szakbizottságának elnöke, a Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület, továbbá a *Századok* és az *Urbs* magyar történeti folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja.

Ajánlók: *Benkő Elek, Gyáni Gábor, Kövér György, Romsics Ignác, Solymosi László*

Simon Attila

A szlovákiai Rimaszombatban született 1966-ban. 2005 óta PhD, 2011-től a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet Történeti Kutatások Részlege, 2014-től az egész intézet igazgatója. Emellett 2005-től a komáromi Selye János Egyetem Történelem Tanszékének oktatója és vezetője. 1997-től tagja és elnöke a Történelemtanárok Társulásának és 2013-as megalakulásától tagja az MTA Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanácsának. Szűkebb szakterülete a szlovákiai magyarok két világháború közötti története.

E témakörön belül öt monográfiája és közel 100 tanulmánya jelent meg magyar, szlovák, német és angol nyelven. Ezekkel a munkáival nemcsak Szlovákiában, hanem külföldön is témájának elismert szakemberévé vált. Emellett élénk közéleti életet is él. 1997-es megalakítása óta elnöke a Történelemtanárok Tár-

sulásának, amely a szlovákiai magyar történelemtanárok egyesülete. Megkapta a Posonium Irodalmi és Művészeti Díjat (2009), az Arany János-díjat (2016) és a Jedlik Ányos-díjat (2018).

Ajánlók: *Bálint Csanád, Gyáni Gábor, Hunyady György, Romsics Ignác, Zsoldos Attila*

Veress Károly

Szovátán született 1953-ban. A filozófiatudomány doktora (1998). Jelenleg a Magyar Filozófiai Intézet egyetemi tanára a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófia Karán. Szűkebb szakterülete: *szemiotika, ismeretelmélet, filozófiai hermeneutika, a kommunikáció és a kultúra hermeneutikája*.

A hermeneutikai szemlélet és beállítódás Erdélyben való meghonosításának úttörő személyisége, a kolozsvári BBTE-n újjászervezett magyar nyelvű filozófiai képzés meghatározó egyénisége. Kutatási eredményei közé tartozik a nemzedékváltás hermeneutikai modelljének kidolgozása, a kisebbségi létparadoxon vizsgálata, a kommunikáció és a kultúra hermeneutikájának mint szakterületeknek a megnyitása, egy magyar nyelven írt hermeneutikai szintézis, a filozófiai hermeneutika továbbfejlesztését célzó tanulmányok sorozata. Publikációi között 13 szerzőként jegyzett, valamint 22 szerkesztett kötetet találunk. Tudományos eredményeit szerkesztőbizottsági tagsággal, díjakkal, érdemlevelekkel ismerték el.

Ajánlók: *Fehér M. István, Kulcsár Szabó Ernő, Nyíri Kristóf*

TISZTELETI TAGSÁGRA AJÁNLJA

Xavier Barral i Altet

1947-ben született Barcelonában. A spanyol–francia művészettörténész az Université Rennes 2 professor emeritusa, a római Bibliotheca Hertziana és a velencei Università di Ca' Foscari vendégprofesszora. A középkori művészet, különösen a romanika történetének általánosan elismert, igen produktív, vezető nemzetközi tekintélye.

Nagyszámú könyv- és egyéb publikációja közül kiemelkednek a *L'Univers des formes / Universum der Kunst* romanikával foglalkozó kötetei (1983, 1984). Az általa szervezett kollokviumok a középkorkutatók egész hadának részvételével közzétették a középkori művészet új szemléletének alapvető tanulmányait. Xavier Barral i Altet ezt az új, fenomenológiai megalapozású szemléletmódot *Contre*

l'art roman? (2008) című könyvében fejtette ki. 2009–2010-ben budapesti munkája során inspirálta azokat a kutatásokat, amelyek *Apollonius pictus* illusztrált kéziratföredékének facsimile-kiadásához vezettek. A részvételével készített kötet a római Magyar Akadémia közreműködésével a közeli jövőben jelenik meg.

Ajánlók: *Benkő Elek, Galavics Géza, Marosi Ernő*

Maciej Koźmiński

1937-ben született a lengyelországi Lwówban. Habilitált egyetemi tanár (2009), az ELTE címzetes egyetemi tanára (1992), a varsói Collegium Civitas rendes professzora. Szűkebb szakterülete a lengyel–magyar kapcsolatok és a közép-kelet-európai régió összehasonlító története; a lengyelországi Európa-történeti kutatás egyik vezető alakja. 1963-tól a Lengyel Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének munkatársa; a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövete (1990–1996). Professzora, volt igazgatója az Európai Civilizáció és Diplomáciai Központnak; oktatott a varsói Újfilológiai Intézet magyar szakán; volt az Eötvös Kollégium és a Bibó István Szakkollégium vendégprofesszora; az MTA Lengyel–Magyar Történész Vegyesbizottság tagja. A „Történeti megbékélés a Kárpát-medencében” c. nemzetközi projekt résztvevője (2000–2011). Mintegy 180 tanulmánya, esszéje és általa szerkesztett/társ szerkesztett könyve jelent meg.

Ajánlók: *Glatz Ferenc, Ormos Mária, Orosz István, Solymosi László, Zsoldos Attila*

Risto Näätänen

A finnországi Helsinkiben született 1939-ben. PhD-fokozatát 1967-ben szerezte a Helsingin Yliopistón (Helsinki Egyetem). Az észti Tartu Ülikool (Tartui Egyetem) emeritus kutatóprofesszora, az egyik leggyakrabban idézett ma élő pszichológus. Két nemzetközi és három nemzeti akadémia tagja, számos neves egyetem díszdoktora. Legnagyobb hatású publikációja a hallási észlelésben működő, a szabályrepresentáció előjelzésében szerepet játszó agyi folyamatokat jelző eltérési negativitás (MMN) komponens első leírása és nemzetközi hatású, iskolateremtő kutatása. Elméleti és empirikus munkái több mint négyszáz publikációban jelentek meg, ezek idézettsége 50 000, h-indexe 50 feletti. Risto Näätänen mestere a tudományterület számos elismert magyar kutatójának, több évtizede támogatója a finn és magyar akadémiai kapcsolatoknak.

Ajánlók: *Csépe Valéria, Nyiri Kristóf, Pléh Csaba*